

Teksten **Alma Huisken, Ans van Aalst, Nadja Jansma, Jeanet Zandbergen**
Illustraties **Lyndsay Bekouw**

Groen Journaal

Praktisch nieuws voor buitenleven

Shopping

MULTI-INZETBAAR

Deze multifunctionele handschoffel 'Onionhoe' dankt zijn naam aan de vorm van een doorgesneden ui. Hij is door de Engelsman Fred Walden ontworpen en nieuw in het assortiment van de Nederlandse firma De Wit. De schoffel is met duw- én trekbewegingen te gebruiken en met de inkepingen aan de achterzijde kan diepwortelend onkruid verwijderd worden zonder te hoeven bukken. Het blad heeft een delta-vorm, ook geschikt om zaaigeulen en plantgaten mee te maken.

Prijs: € 18,-.
Verkrijgbaar via www.tuinapul.nl

ZELF KWEKEN

LEKKERS UIT HET BOS

Culinaire bospaddenstoelen als shiitake, koningsoesterzwam, nameko, pioppino en beukenzwam zien er prachtig uit, ruiken heerlijk en smaken nog lekkerder. Vooral van eigen oogst. Met een kant-en-klaar groeibaaltje van Casa Foresta kunt u ze heel makkelijk zelf kweken.

Prijzen: vanaf € 15,- (exclusief verzendkosten). Informatie Casa Foresta, Wageningen, 0317 356926, www.casaforesta.nl

Kruipplant

UITBUNDIGE ITALIAAN

De Italiaanse jasmijn (*Solanum searforthianum*) is een klimmend (of kruipend) familielid van de aardappel en de tomaat, die zomer en winter groen is. Trossen met soms wel vijftig lila bloemetjes met felgele hartjes verschijnen in de loop van de zomer. Na de bloei ontstaan felrode, glanzende bessen.

Tip: Zet een aantal planten in een flinke pot met zuilvormig gaas en laat ze lekker klimmen.

Artikelnummer 647250,
***Solanum searforthianum*,**
zakje met 20 zaadjes, € 2,90.
Verkrijgbaar bij: Vreeken's Zaden, Dordrecht,
078 6135467, www.vreeken.nl

FOTO: ANS VAN AALST/LOCATIE: CHELSEA FLOWER SHOW 2009

GEURIG GAZON

Niet alleen gras laat over zich lopen, ook loopkamille is beloopbaar, zij het niet al te intensief, want het is niet zo sterk als gras. Plant het bijvoorbeeld om stapstenen heen. Loopkamille heeft een frisse groene kleur en ruikt heerlijk wanneer er overheen wordt gelopen. Een ander voordeel: het hoeft niet gemaaid te worden.

WINDERIGE OF KOUDE PLEK IN DE TUIN?

Plant *Kaukasische vergeet-me-niet* (*Brunnera macrophylla*), die houdt van deze omstandigheden. Ook zehrale en droge wind is voor deze plant geen probleem.

FOTO: DE ZEEUWSE ROZENTUIN (ROOS: JUST JOEY)

Recht uit het hart

Dé trend voor 2010: romantiek met rozen. De volgende soorten zijn niet alleen mooi, maar geuren ook nog eens geweldig.

- **Grootbloemig:** 'Astrid Grafijn van Hardenberg', 'Blue River', 'Graaf Lennart', 'Just Joey', 'The McCartney Rose'
- **Trosrozen:** 'Amber Queen', 'Margaret Merrill', 'Sheila's Perfume'
- **Moderne heesters:** 'Felicia', 'Cornelia', 'Frühlingsduft'
- **Botanische rozen:** 'Roseraie de l'Hay', 'Snow Pavement'
- **Ramblers:** 'Albertine', 'Paul's Lemon Pillar'
- **Leirozen:** 'Colonial White', 'Mme Alfred Carrière', 'Chinatown', 'Climbing Etoile de Hollande', 'Compassion'
- **Engelse rozen:** 'James Galway', 'Jude the Obscure', 'Sharifa Asma', 'The Pilgrim', 'William Morris'
- **Klassieke rozen:** bijna alle, maar bijzonder geurend zijn 'Comte de Chambord', 'Fantine Latour', 'Felicite Parmentier', 'Maiden's Blush'

Verkrijgbaar bij: De Zeeuwse Rozentuin, Kats, 0113 600361, www.zeeuwsrozentuin.nl

FOTO: JEANET ZANDBERGEN

ONDERHOUD

GROTE OPRUIMING

Maart is dé maand om de tuin op te ruimen en borders op te schonen. Knip eerst alle planten kort af. Ook van de pergola's. Eventuele vogelnesten kunt u laten zitten, die krijgen vast weer nieuwe bewoners. Haal onkruid uit de borders. Bekijk de groepen met vaste planten. Zijn er een paar bij die te groot worden? Of wilt u een pluk van die plant op een andere plek? Wip de hele kluit uit de grond, steek 'm met de spa in stukken en gooi het middendeel weg. Plant de zij-kanten met wat afstand, zodat ze goed kunnen uitdijen.

HERGEBRUIK

ECO-STEUNEN

Veel planten en struiken worden in deze tijd van het jaar gesnoeid. Gooi niet al het snoei-hout weg, maar geef het een tweede leven in de tuin. De takken zijn namelijk heel goed te gebruiken om planten die niet zo sterk op hun stelen staan, een steuntje te geven.

Voordeel: minder afval en die houtige stelen vallen straks helemaal niet meer op.

Mooi te zien bij Kwekerij

De Boschhoeve in

Wolfheze, www.boschhoeve.nl

LAST VAN VOORJAARSMOEHEID?

Zet groenten en kruiden die de stofwisseling extra stimuleren en die ontspannend werken: rabarber, spinazie, wortels, knoflook, lente-ui, tuinkers, radijs en bieslook.

TUINVOGELS VERGELIJKEN

De grote en kleine bonte specht zijn duidelijk familie van elkaar. Toch zijn de verschillen tussen de twee vogels enorm: de grote bonte specht is zo groot als een merel en nogal luidruchtig, de kleine bonte specht is niet groter dan een mus en gedraagt zich vrij onopvallend.

DE GROTE BONTE SPECHT

Van de spechtenfamilie komt de grote bonte specht het meest voor in Nederland. Hij laat het hele jaar een scherp 'kick' horen als roep. Waar hoge bomen zijn, kun je hem in de nawinter en het voorjaar horen roffelen; hij is de drummer van het bos. De roffel, bedoeld om de band tussen een paartje te versterken en om het territorium te beschermen, duurt nog geen seconde, maar is op achthonderd meter afstand nog luid en duidelijk te herkennen.

DE KLEINE BONTE SPECHT

De kleine bonte specht is de kleinste en onopvallendste specht in ons land. In de broed-tijd, vanaf maart, zingen ze een kenmerkend 'kie-kie-kie-kie-kie-kie', maar gedurende de rest van het jaar zijn ze nogal zwijgzaam en dus lastig te vinden. De kleine bonte specht zoekt zijn voedsel het liefst in dood hout en is dus heel blij met de dode bomen die tegenwoordig steeds vaker blijven staan.

De grote bonte specht

De kleine bonte specht

FOTO'S: MARKUS VARESVUO/JAGAMI

• Meer informatie op www.vogelbescherming.nl

Alma's moestuin

BEE HAPPY!

Vijf euro slechts. Daarvoor kocht ik een vuist vol biologisch zaad, goed voor een uitbundige bloemenborder in hemelsblauw, Van Goghs lila en het mooiste rood uit de kleur-potlodoendoos. Respectievelijk komkommerkruid, *Phacelia* en incarnaatklaver met z'n schitterende pluimpjes. Waarom deze planten? Voor de bijen. En in één moeite door ook voor de hommels en sluip-wespen, die ook zorgen voor bevruchting en samen spectaculair nectar en stuifmeel. Bezoekers op mijn Open Tuindagen vergaaptten zich aan de kleuren van deze bonte border én aan al dat heerlijke gebrom. "Ik tel wel vijf soorten hommels op één plant!",

kwam een meneer melden. Tussen de hommels, minder uitbundig getint maar even ijerig, zag ik mijn leenbijen. De imker die ze in de lente bracht, had me gewaarschuwd: "Geen ziektes, gelukkig, maar het is een klein volkje dat dun uit de winter is gekomen. Honing zit er niet in dit jaar, ik ben al blij als ze voor goed broed zorgen." Vandaar dat zaaien van juist die bijenplanten. Het hielp. En hoe. Half juli hing er een zwerm in de mispel. Op oog-hoogte. In een wonderlijk gaaf, hart-vormig patroon klitten duizenden bijen om hun nieuwe koningin. Fantastisch, tegen de onheilstijdingen in had ik een tweede volk, ontstaan in mijn tuin! De imker kwam en tikte de zwerm in een nieuwe kast, glunderend van oor tot oor, en ik glunderde mee. De bijenborder had gewerkt. Dus wat u ook zaait dit jaar, zaai extra royaal voor de bijen. Voor gezonde, happy bees!

Alma Huisken is culinair groen-auteur en woont op het platteland van Groningen, waar ze biologisch moestuintiert met haar kippen, ganzen en huurbijen. Informatie: www.almahuisken.nl

Zomervuurwerk & tuinbonbons

Houdt u van grote groepen bloeiende planten op het terras? Dan is er blad nodig om het zomervuurwerk wat te blussen. Grote potten met krulpeterselie geven rust. En kroppen sla ook. Kies voor ruime potten, vul die met een mengsel van gecertificeerde potgrond en tuinaarde. Koop tuinbonbons (tuincentrum), dat zijn miniplanten met een vierkant wortelkluitje. Krulpeterselie kunt u dicht tegen elkaar aan planten. Geef de slaplanten, om goed te groeien, wat meer ruimte. Koop tijdig nieuwe slaplantjes en houd die achter de hand als voorraad voor als de eerste lichter knapperig vers in de slabak verdwijnt.

FOTO: JEANET ZANDBERGEN

TE DOEN einde winter

- **ZEVENBLAD** in de border? Pak het radicaal aan. Steek de planten eruit en controleer de plek met een langwerpige schopje op eventuele wortel-resten. Staat het zevenblad vlak bij een plant? Haal dan de hele plant eruit, klop de wortels uit en pluk ze schoon.
- **ZAAI DILLE** bij tuinbonbon om bonenluis te voorkomen.
- **ALLE BORDERS EN HAGEN** worden nu bemest. Gebruik daarvoor gedroogde koemest of een andere goede organische mest en hark die licht in. Gebruik voor kwakkelende beuken speciale beukenmest.

BOOMSTOEL

Moet er een boom weg uit uw tuin? Jammer, maar u kunt 'm nog wel op een andere manier in ere houden. Zaag (of laat dat door een gespecialiseerde boom-verzorger doen) de boom tot op een meter boven de grond af en hak uit de overgebleven stomp een stoel. Behandel het hout met een milieuvriendelijk beschermingsmiddel, zoals Cetol van Sikkens of Houtveredeling van Hermadix, om te voorkomen dat het hout gaat rotten en u door de stoel zakt.

FOTO: PUCK TELLEKAMP

ZELF MAKEN

TUINKLUS

Miniboomgaard

Nee, u hebt heus geen boomgaard nodig voor een rijke fruitoogst. Met fruitbomen in leivorm kunt u ook in een 'gewone' tuin sappige appels en peren kweken.

FOTO: JEANET ZANDBERGEN

SHOPPING

TASJE AARDAPPELEN

Om uw eigen aardappelen te oogsten, hebt u heus geen hele akker nodig. Met deze aardappeltas van sterk kunst-stof met beluchting-gaatjes kunt u met drie pootaardappeltjes tot een kilo per tas oogsten, op het terras en zelfs op het balkon. Afmetingen: 35x45 cm (oxh), artikelnummer 28334, € 19,50 voor drie tassen, inclusief pootaardappelen. Er is ook een luxe uitvoering: een gevlochten wilgenmand ('Balkonbak H voor aardappelen'). Afmetingen: 40x40x50 cm (bx dxh), artikelnummer 28333, € 29,90.

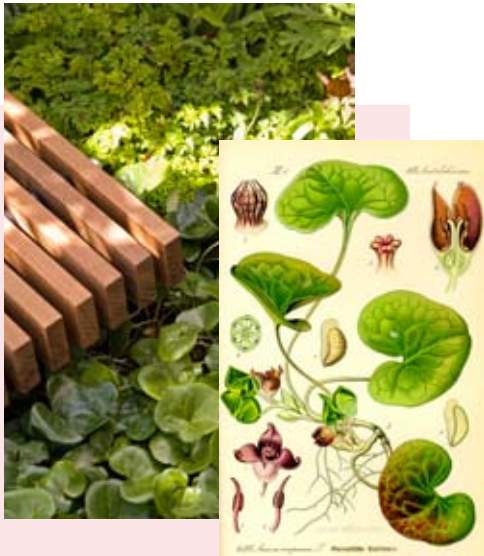
Verkrijgbaar bij: De Wiltfang, Nieuweweg 20a, Laren en via www.dewiltfang.nl

Onbekende tuingast

BOERENKNOOPJE

De naam zegt het al: het huisje van boerenknooppjes-slakken (*Discus rotundatus*) doet aan een knoop denken. En volgens volksverhalen werden ze daar ook voor gebruikt. Het zijn dan ook prachtstukken. Kleurrijk met ribbels en met een doorsnede van 6 tot 7 millimeter precies de goede maat voor ouderwetse ribfluwelen broeken. Boerenknooppjes zijn tuinslakken in hart en nieren. Ze hebben één voet waarmee ze zich via golvende bewegingen verplaatsen. Dat gaat heel langzaam, tien centimeter is al een heel eind. Het slijmspoor wordt door een klier voor aan de voet afgescheiden, waardoor de dieren soepel over allerlei obstakels glijden. Jonge boerenknooppjesslakken worden met huisje geboren, dat met het lijf meegroeit. Het zijn goede opruimers; plantaardig materiaal, schimmels en zelfs oude kranten zijn dagelijkse kost.

Wintergroene mannenoren

Ooit gehoord van groene mansoren? Het is de Nederlandse naam voor *Asarum europaeum*, een mooie wintergroene en goed winterharde bodembedekker voor op een half-tot diepschaduwrijk, vochtig plekje. Het glanzende, donkergroene blad bedekt de bodem snel. De bruin-paarse bloemetjes verschuilen zich onder de bladeren en zijn daardoor vrij onopvallend.

Verkrijgbaar bij: Marni's Tuinplantenkeverij, Schimmert, 045 4041872, www.marnis.nl; De Hessenhof, Ede, 0318 617334, www.hessenhof.nl;

Jan Spruyt-Van der Jeugd, Buggenhout (B), 0032 (0)52333776, www.vastplant.be, Greenhouse Nurseries, Brugge St. Andries (B), 0032 (0)50314032, www.greenhouse.be

FOTO'S: WWW.BOLIB.DE, ANS VAN AALST (LOCATIE: CHELSEA FLOWER SHOW 2009)

VERMEERDEREN

JONG GELUK

Wortelstekjes van planten met vlezige wortels, zoals vlambloem (*Phlox*), toorts (*Verbascum*) en smeerwortel (*Symphitum*), maakt u als volgt: steek de wortelkluit uit de grond, snijd dikke wortels tot op de helft af. Zet de plant terug. Snijd de wortels in stukjes van circa 5 centimeter lengte, plant ze met de bovenkant naar boven in een potje met potgrond. Zorg voor voldoende licht en water. In de loop van de zomer zet u de plantjes of in een grotere pot, of op een plek waar ze, zon-

der hoge burens, goed kunnen groeien. Volgend voorjaar verhuizen ze naar hun definitieve plek in de tuin.

FOTO: JEANET ZANDBERGEN

MOLLEN IN DE TUIN?

Stop Mollen Bollen' van Ecostyle (9 stuks, € 12,95, voor minstens 400 m²) in de grond. De Scandinavische bolletjes verspreiden een geur die mollen op de vlucht doet slaan.

'We zoeken naar harmonie tussen orde en losheid'

Nieuw in het Groenjournal van Seasons: het verhaal van bijzondere tuinplantenkwekers. Fleur van Zonneveld en Eric Spruit van De Kleine Plantage in het Groningse Eenrum bijten het spits af.

Boven in Groningen, even buiten het dorp Eenrum, ligt De Kleine Plantage, een kleinschalige kwekerij met tuinen. Fleur van Zonneveld en Eric Spruit begonnen in 1986 met het inrichten van het 1,2 hectare grote terrein. De kwekerij en de tuinen worden gescheiden door hagen, die in een geometrisch patroon zijn aangeplant. Gazons en lange zichtlijnen hebben aan weerszijden coulissen van hagen rond besloten tuinkamers. Fleur: "De tuin moest rust uitstralen. We zoeken steeds naar harmonie tussen het rechtlijnige en het kromme, orde en losheid, ruimte en beslotenheid. Een strakke vormgeving met daarbinnen ruimte voor uitbundigheid en frivoliteiten. Zo hebben we een middeleeuwse 'tun', een moestuin

ingesloten door een wilgentenen schutting. Van de groenten eten we, maar het meeste laten we doorschieten, heel mooi. Ook zijn er woestenijen en rommelhoekjes voor kleine beestjes, vogels, vlinders en andere insecten."

DE KNOP OM

Eigenlijk lag het niet zo voor de hand om een kwekerij te beginnen, want Fleur is psycholoog en Eric filosoof. Toen ze eenmaal op het platteland van Groningen woonden, gingen ze voor eigen gebruik planten kweken.

Fleur: "Uiteindelijk hebben we de knop omgedraaid en zijn we onze eigen kwekerij begonnen. We kweken en verkopen nu al meer dan twintig jaar planten die we interessant vinden: stevige border-

planten, planten met groot en sprekend blad. We houden van het dromerige waas van grassen, van de speelsheid van eenjarigen, van de ritmiek van bladplanten. Een plant moet wat te bieden hebben naast de bloei. De vaste planten die wij aanbieden, hebben een natuurlijke uitstraling en een harmonieuze verhouding tussen blad, bloem en groeiwijze."

"En", vult Eric aan, "ons assortiment is zodanig samengesteld, dat er vanaf het begin van het seizoen tot diep in het najaar iets bloeiends te zien is, zowel in het kwekerij-gedeelte als in de tuinen. Het tuinseizoen houdt niet op aan het eind van de zomer, want dat kun je verlengen met bijzondere najaarsbloeiers als *Vernonia*, asters, *Actaea* en mooie grassen."

FOTO: S. ANS VAN AALST, PUCK TELLEKAMP

Plant in 't zonnetje

"Het harige, krullerige blad van de tamelijk onbekende schaduwplant *Saruma henryi* maakt al vanaf het moment dat hij opkomt bloemetjes en gaat daar de hele zomer mee door. Daarna vormt de plant ook nog leuke zaaddozen. Een andere favoriet is de zoonanbidder *Tagetes patula* 'Linnaeus', een eenjarige met roestbruine bloemen, die echt éindeloos bloeit."

Tip van de kweker

"Denk eens aan combinaties van planten die je door elkaar heen weeft: dat doe je met een plant die pollen vormt zoals *Hosta*, met een die uitlopers maakt, zoals *Artemisia*. Of met de kruidige pollen van *Origanum* in combinatie met de kruipende stelen van *Oenothera*. Het geheel wordt dan losser, speelser, ook op een schaduwrijke plek."

Kwekerij De Kleine Plantage,
Handerweg 1, Eenrum, 0595
491604, www.dekleineplantage.nl
Open: half maart tot half oktober,
woensdag tot en met zaterdag,
9.00-17.00 uur.

